

Euroopa Liidu Teataja

C 89 E

Eestikeelne väljaanne

Teave ja teatised

56. aastakäik

27. märts 2013

Teatis nr

Sisukord

Lehekülg

III Ettevalmistavad aktid

NÕUKOGU

2013/C 89 E/01

Nõukogu esimese lugemise seisukoht (EL) nr 2/2013 eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, mis käsitleb Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) juurdlusi ning millega tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 1073/1999 ja nõukogu määrus (Euratom) nr 1074/1999

Nõukogu poolt vastu võetud 25. veebruaril 2013	1
Komisjoni avaldus	24
Komisjoni avaldus	24
Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni avaldus	24

ET

III

(Ettevalmistavad aktid)

NÕUKOGU

NÕUKOGU ESIMESE LUGEMISE SEISUKOHT (EL) nr 2/2013

eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, mis käsitleb Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) juurdlusi ning millega tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 1073/1999 ja nõukogu määrus (Euratom) nr 1074/1999

Nõukogu poolt vastu võetud 25. veebruaril 2013

(2013/C 89 E/01)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELi toimimise leping) artikli 317 kohaselt ning selle ülesande tähtsust kinnitab nimetatud lepingu artikkel 325.

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 325, koostöötades Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepinguga, eriti selle artikliga 106a,

- (2) Kõnealuse eesmärgi saavutamiseks tuleks kõiki olemasolevaid meetmeid täies mahus kasutada, eriti seoses liidul lasuvate juurdlusülesannetega, kusjuures säilitada tuleks praegu liidu ja liikmesriikide vahel kehtiv vastutuse jaotus ja tasakaal.

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

- (3) Pettustevastases võitluses kasutatavate vahendite tugevdamiseks on komisjon, võttes arvesse kõikide institutsioonide organisatsioonilist autonoomiat, loonud otsusega 1999/352/EÜ, ESTÜ, Euratom⁽³⁾ talitustevahelise Euroopa Pettustevastase Ameti (edaspidi „amet“), mille ülesanne on korraldada pettusi käsitlevaid haldusjuurdlusi. Komisjon on andnud ametile täieliku sõltumatuse oma juurdlusülesannete täitmisel. Otsusega 1999/352/EÜ, ESTÜ, Euratom on ette nähtud, et juurdluste eesmärgil kasutab amet talle liidu õigusega antud volitusi.

võttes arvesse kontrollikoja arvamust⁽¹⁾,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt⁽²⁾

- (4) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 1073/1999⁽⁴⁾ võeti vastu ameti juurdluste reguleerimiseks. Ameti juurdlustoimingute tõhustamiseks ning võttes arvesse liidu institutsioonide koostatud hinnanguid ameti tegevusele, eriti komisjoni 2003. aasta aprilli hindamisaruannet ja kontrollikoja eriaruandeid nr 1/2005⁽⁵⁾ ja nr 2/2011⁽⁶⁾ ameti juhtimise kohta, on vaja läbi vaadata praegune õigusraamistik.

ning arvestades järgmist:

- (1) Liidu institutsioonid ja liikmesriigid omistavad suurt tähtsust liidu finantshuvide kaitsele ning neid huve kahjustava pettuste, korruptsiooni ja muu ebaseadusliku tegevuse vastasele võitlusele. Sellega seoses on komisjoni ülesanne tihedalt seotud kohustusega täita eelarvet

⁽¹⁾ ELT C 254, 30.8.2011, lk 1.

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi 20. novembri 2008. aasta seisukoht (ELT C 16 E, 22.1.2010, lk 201) ja nõukogu 25. veebruari 2013. aasta esimese lugemise seisukoht (Euroopa Liidu Teatajas seni avaldamata). Euroopa Parlamendi ... seisukoht (Euroopa Liidu Teatajas seni avaldamata) ja nõukogu ... otsus.

⁽³⁾ 1999/352/EÜ, ESTÜ, Euratom: komisjoni 28. aprilli 1999. aasta otsus, millega asutatakse Euroopa Pettustevastane Amet (OLAF) (EÜT L 136, 31.5.1999, lk 20).

⁽⁴⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. mai 1999. aasta määrus (EÜ) nr 1073/1999 Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) juurdluste kohta (EÜT L 136, 31.5.1999, lk 1).

⁽⁵⁾ ELT C 202, 18.8.2005, lk 1.

⁽⁶⁾ ELT C 124, 27.4.2011, lk 9.

- (5) Ameti volitused peaksid hõlmama juurdluste korraldamist aluslepingutega või nende alusel loodud institutsioonides, organites, ametites ja asutustes (edaspidi „institutsioonid, organid, ametid ja asutused”) ning asjaomaste liidu õigusaktidega komisjonile antud juurdluste korraldamise volituste kasutamist, samuti liikmesriikidele komisjoni poolt abi andmist nende pädevate asutuste tiheda ja korrapärase koostöö korraldamisel. Samuti peaks amet aitama välja töötada ja arendada meetodeid kelmuste/peetuste, korruptsiooni ja muu liidu finantshuve kahjustava ebaseadusliku tegevuse ennetamiseks ja selle vastaseks võitluseks, tuginedes oma tegevuspraktikale kõnealuses valdkonnas.
- (6) Peale finantshuvide kaitse kuuluvad komisjoni loodud ameti ülesannete hulka ka kõik meetmed, mis on seotud liidu huvide kaitsega eeskirjade eiramise eest, mille tulemuseks võib olla haldus- või kriminaalmenetlus.
- (7) Käesoleva määruse kohaldamine ei tohiks piirata ulatuslikumaid kaitsemeetmeid, mis võivad tuleneda aluslepingute sätetest.
- (8) Arvestades vajadust tõhustada kelmuste/peetuste, korruptsiooni ja muu liidu finantshuve kahjustava ebaseadusliku tegevuse vastast võitlust, peaks ametil olema võimalik viia läbi sisejuurdlusi kõikides institutsioonides, organites, ametites ja asutustes.
- (9) Välisjuurdluste osas peaks amet saama volitused, mis on komisjonile antud nõukogu 11. novembri 1996. aasta määrusega (Euratom, EÜ) nr 2185/96, mis käsitleb komisjoni tehtavat kohapealset kontrolli ja inspekteerimist, et kaitsta Euroopa ühenduste finantshuve peetuste ja igasuguse muu eeskirjade eiramise eest⁽¹⁾. Samuti peaks lubama ametil kasutada muid komisjonile antud volitusi seoses kohapealse kontrolli ja inspekteerimisega liikmesriikides, eelkõige selleks, et avastada eeskirjade eiramise juhte vastavalt Euroopa ühenduste finantshuvide kaitset käsitleva nõukogu 18. detsembri 1995. aasta määruse (EÜ, Euratom) nr 2988/95⁽²⁾ artiklile 9.
- (10) Ameti tegevuse tõhusus sõltub suurel määral koostööst liikmesriikidega. On vaja, et liikmesriigid määraksid kindlaks oma pädevad asutused, kes saavad anda ametile tema ülesannete täitmisel vajalikku abi. Juhul kui liikmesriik ei ole loonud eraldi asutust, mis tegeleks liidu finantshuvide kaitse ja peetustevastase võitluse koordineerimisega riigi tasandil, tuleks määrata talitus (edaspidi „peetustevastane koordineerimistalitus”), kes tagab ameti ja liikmesriigi vahel tõhusa koostöö ja teabevahetuse.
- (11) Välisjuurdluste raames peaks ametil olema juurdepääs liidu institutsioonide, organite, ametite ja asutuste käsutuses olevale igasugusele asjakohasele teabele.
- (12) Juurdlusi tuleks läbi viia kooskõlas aluslepingutega, eelkõige protokolliga nr 7 (Euroopa Liidu privileegide ja immunitetide kohta), võttes samal ajal arvesse nõukogu määruses (EMÜ, Euratom, ESTÜ) nr 259/68⁽³⁾ sätestatud Euroopa Liidu ametnike personalieeskirju ning liidu muude teenistujate teenistustingimusi (edaspidi „personalieeskirjad”) ning Euroopa Parlamendi liikmete põhimäärust, samuti austades täielikult inimõigusi ja põhivabadusi, eelkõige õigluse põhimõtet, asjaomaste isikute õigust esitada oma seisukohti neid puudutavate asjaolude kohta ning põhimõtet, et juurdlustel tuleks võivad tugineda ainult tõendusjõuga elementidele. Selleks peaksid institutsioonid, organid, ametid ja asutused kehtestama sisejuurdluse korraldamise tingimused ja korra.
- (13) Sisejuurdlusi saab läbi viia ainult siis, kui ametile on tagatud juurdepääs institutsioonide, organite, ametite ja asutuste kõikidele ruumidele ning kogu nende valduses olevale teabele ja kõikidele dokumentidele.
- (14) Ametile tema volitustega seoses saadetava teabe õigsust tuleks kiiresti hinnata. Selleks peaks ametil enne juurdluse algatamist olema juurdepääs institutsioonide, organite, ametite või asutuste andmebaasides sisalduvale mis tahes asjakohasele teabele, kui see on väidete faktilise aluse hindamiseks vajalik.
- (15) Ametil peaks olema selge kohustus teavitada institutsioone, organeid, ameteid ja asutusi käimasolevast juurdlusest, kui juurdlusaluse juhtumiga on seotud ametnik, muu teenistuja, institutsiooni või organi liige, ameti või asutuse juht või töötaja või kui liidu finantshuvide kaitseks võib tekkida vajadus võtta ettevaatusabinõusid.
- (16) Tuleks kehtestada selged eeskirjad, mis küll kinnitavad ameti esmast pädevust sisejuurdluste korraldamiseks liidu finantshuve kahjustavates asjades, kuid võimaldavad juhul, kui amet otsustab jätta sekkumata, institutsioonidel, organitel, ametitel ja asutustel selliseid juurdlusi kiiresti ise läbi viia.

⁽¹⁾ EÜT L 292, 15.11.1996, lk 2.

⁽²⁾ EÜT L 312, 23.12.1995, lk 1.

⁽³⁾ EÜT L 56, 4.3.1968, lk 1.

- (17) Et tagada ameti sõltumatus talle käesoleva määrusega antud ülesannete täitmisel, peaks selle peadirektoril olema võimalik juurdlus omal algatusel algatada. Kui amet viib läbi juurdlust, ei tohiks asjaomased institutsioonid, organid, ametid ega asutused ameti poolt korraldatava juurdlusega paralleelselt läbi viia juurdlust samade asjaolude kohta, kui ametiga ei ole kokku lepitud teisiti.
- (18) Juurdlusi tuleks läbi viia peadirektori vastutuse all, täielikus sõltumatuses institutsioonidest, organitest, ametitest ja asutustest ning järelevalvekomiteest. Selleks peaks peadirektor saama ameti töötajate jaoks kehtestada juurdlusmenetluse suunised. Nendes suunistes tuleks ameti töötajatele anda praktilisi juhiseid juurdluste korraldamise ning juurdlusaluste isikute või tunnistajate menetluslike tagatiste ja õiguste kohta ning esitada üksikasjad järgitava ametisisese nõustamis- ja kontrollimenetluse, sealhulgas nende õiguspärasuse kontrollimise kohta. Juurdluste suurema läbipaistvuse huvides peaksid need suunised olema ameti veebisaidil üldsusele kättesaadavad. Nende suunistega ei tohiks luua ega muuta ühtegi käesoleva määruse kohast õigust ega kohustust.
- (19) Kooskõlas personalieeskirjade artikliga 21 peaksid ameti töötajad juurdlusi läbi viima vastavalt juurdlusmenetlusi käsitlevatele suunistele ning peadirektori poolt erijuhtudel antud konkreetsete juhiste põhjal.
- (20) Kooskõlas personalieeskirjadega peaksid ameti töötajad täitma oma juurdlusülesandeid täiesti sõltumatult ning vältima huvide konflikti tekkimist. Ameti töötajad peaksid peadirektorit viivitamata teavitama, kui juurdlus on seotud küsimusega, milles neil on mis tahes isiklik huvi, mis vähendab nende sõltumatust või jätab mulje selle vähenemisest, eelkõige juhul, kui nad on või on olnud juurdlusaluse küsimusega muul viisil seotud.
- (21) Ameti välis- ja sisejuurdluste toimuvad osaliselt erinevate eeskirjade kohaselt. Siiski peaks ametil olema lubatud vajaduse korral ühes juurdlustes kombineerida välis- ja sisejuurdluste aspekte ilma kahte eraldi juurdlust algatamata.
- (22) Õiguskindluse huvides on vaja kindlaks määrata ameti juurdluste suhtes kohaldatavad menetluslikud tagatised, võttes arvesse nende juurdluste halduslikku laadi.
- (23) Juurdlusaluste isikute ja tunnistajate menetluslikke tagatisi ja põhiõigusi tuleks igal ajal ning välis- ja sisejuurdluste kõikides etappides ilma diskrimineerimata austada, eelkõige teabe andmisel käimasolevate juurdluste kohta. Ameti korraldatavaid juurdlusi käsitleva mis tahes teabe andmisel Euroopa Parlamendile, nõukogule, komisjonile või kontrollikojale nii kahepoolset kui ka arvamuste vahetuse raames tuleks tagada juurdluste konfidentsiaalsus ja juurdlusaluste isikute seaduslikud õigused ning asjakohasel juhul järgida kohtumenetluse suhtes kohaldatavaid siseriiklike sätteid. Juurdluste käigus edastatud või saadud teavet tuleks käsitleda kooskõlas andmekaitset käsitleva liidu õiguse sätetega. Teabevahetuse suhtes tuleks kohaldada proportsionaalsuse ja teadmismisvabaduse põhimõtet.
- (24) Juurdlusaluste isikute õiguste kaitse tugevdamiseks ei tohiks juurdluste lõppjärgus teha juurdlusaluse isiku kohta nimeliselt järeldusi, ilma et talle antaks võimalus esitada oma märkused teda puudutavate asjaolude kohta.
- (25) Peadirektor peaks tagama, et igasuguse üldsusele edastatava teabe puhul järgitakse juurdlusaluse isiku seaduslikke õigusi.
- (26) Amet ning juurdlustega seotud institutsioonid, organid, ametid ja asutused peaksid kaitsma sõnavabadust kooskõlas Euroopa Liidu põhiõiguste hartaga ning ajakirjanike allikaid.
- (27) Peadirektor peaks tagama isikuandmete kaitse ja juurdluste käigus kogutud teabe konfidentsiaalsuse. Liidu ametnikele ja muudele teenistujatele tuleks tagada personalieeskirjades sätestatuga samaväärne õiguskaitse.
- (28) Ameti korraldatud juurdlustes tuvastatud asjaolude arvesse võtmise ja vajalike järelemeetmete võtmise tagamiseks tuleks haldus- või kohtumenetluse käigus lubada tõenditena kasutada juurdluste aruandeid. Selleks peaksid kõnealused aruanded olema koostatud liikmesriikides menetluskokkuvõtteid reguleerivate eeskirjade kohaselt.
- (29) Kui sisejuurdluste lõpparuandest ilmneb asjaolusid, mille alusel võiks algatada kriminaalmenetluse, tuleks see teave edastada asjaomase liikmesriigi õigusasutusele. Peadirektor peaks juurdluste lõpparuandele lisatud soovitusel märkima, kas asjaolude laadi ning nende finantsmõju ulatust silmas pidades saaks tõhusamaid järelemeetmeid võtta asjaomase institutsiooni, organi, ameti või asutuse sisemeetmete kaudu.

- (30) Juhul kui peadirektor edastab asjaomase liikmesriigi õigusasutustele ameti poolt sisejuurdluste käigus saadud teavet, ei tohiks see teabe edastamine piirata järgnevat rikkumise klassifitseerimist liikmesriigi õigusasutuse poolt, et otsustada uurimismenetluse vajalikkuse üle.
- (31) Liikmesriigi pädevate asutuste või asjakohasel juhul institutsioonide, organite, ametite või asutuste pädevusse kuulub ameti koostatud juurdluste lõpparuande põhjal otsuste tegemine lõpetatud juurdluste suhtes järelemeetmete võtmise kohta.
- (32) Amet peaks oma tegevuse tõhustamiseks teadma, milliseid järelemeetmeid on tema juurdluste tulemusel võetud. Seetõttu peaksid liidu institutsioonid, organid, ametid ja asutused ning asjakohasel juhul liikmesriikide pädevad asutused andma ameti taotluse korral ametile aru võimalike meetmete kohta, mida on võetud ameti poolt neile edastatud teabe põhjal.
- (33) Pidades silmas ameti, Eurojusti, Europolit ja liikmesriikide pädevate asutuste koostöö tugevdamisest saadavaid suuri eeliseid, peaks ametil olema võimalik sõlmida nendega halduskokkuleppeid, mille eesmärk võib eelkõige olla praktilise koostöö ja teabevahetuse hõlbustamine tehnilistes ja operatiivküsimustes, loomata seejuures täiendavaid juriidilisi kohustusi.
- (34) Selleks et tugevdada ameti, Eurojusti ja liikmesriikide pädevate asutuste koostöö võimaliku kriminaalmenetlusega seotud asjades, peaks amet teavitama Eurojusti eelkõige juhtudest, mis lubavad kahtlustada kelmust/pettust, korruptsiooni või muud liidu finantshuve kahjustavat ebaseaduslikku tegevust ning mille puhul on tegemist raske kuriteoga. Asjaomaste liikmesriikide pädevatele asutustele tuleks asjakohasel juhul teavet edastada enne seda, kui amet edastab nende poolt antud teabe Eurojustile või Europolile, kui sellise teabega kaasneb üleskutse algatada konkreetne kriminaalmenetlus.
- (35) Ameti, asjaomaste liidu institutsioonide, organite, ametite ja asutuste, liikmesriikide pädevate asutuste, kolmandate riikide pädevate asutuste ja rahvusvaheliste organisatsioonide vahelise eduka koostöö huvides tuleks korraldada vastastikune teabevahetus. Selline teabevahetus peaks järgima konfidentsiaalsuse põhimõtteid ja andmekaitse eeskirju, mis on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2000. aasta määruses (EÜ) nr 45/2001 üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ühenduse institutsioonides ja asutustes ning selliste andmete vaba liikumise kohta⁽¹⁾. Eelkõige peaks amet kontrollima teabe saaja asjaomast pädevust ning teabe edastamise vajalikkust. Teabevahetust Eurojustiga peaks hõlmama Eurojusti volitus, mis laieneb raskete rahvusvaheliste kuritegude alal tehtavale koostööle.
- (36) Arvestades välisabi sektorile eraldatud liidu vahendite mahtu, kõnealuses sektoris ameti poolt läbi viidud juurdluste arvu ning juurdlustalase rahvusvahelise koostöö olemasolu, peaks ametil olema võimalik asjakohasel juhul muude pädevate talitustega kooskõlastades taotleda halduskokkulepete raames oma ülesannete täitmiseks praktilist abi kolmandate riikide pädevatelt asutustelt ja rahvusvahelistelt organisatsioonidelt, loomata seejuures täiendavaid juriidilisi kohustusi.
- (37) Amet peaks oma tegevuses olema sõltumatu. Sõltumatu tugevdamiseks peaks ameti juurdlustegevust korrapäraselt kontrollima järelevalvekomitee, mis koosneb väljastpoolt valitud sõltumatutest isikutest, kes on ameti tegevusvaldkondades kõrgelt kvalifitseeritud. Järelevalvekomitee ei tohiks sekkuda käimasolevate juurdluste korraldamisesse. Muu hulgas peaks järelevalvekomitee abistama peadirektorit tema kohustuste täitmisel.
- (38) On asjakohane täpsustada järelevalvekomitee liikmete ametissenimetamise kriteeriumeid ja korda ning veelgi täpsustada järelevalvekomitee volitustest tulenevaid ülesandeid.
- (39) Tuleks koostada reservnimekiri kandidaatidest, kes võivad järelevalvekomitee liikmeid nende järelejäänud ametiajal asendada, juhul kui üks või mitu liiget astub tagasi, sureb või ei saa muul viisil enam oma ülesandeid täita.
- (40) Selleks et järelevalvekomitee saaks oma ülesandeid tõhusalt täita, peaks amet tagama järelevalvekomitee sekretariaadi sõltumatu toimimise.
- (41) Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni vahel peaks kord aastas toimuma arvamuste vahetus. Sellise arvamuste vahetuse raames tuleks muu hulgas käsitleda juurdluspoliitika strateegilisi prioriteete ja ameti töö tõhusust oma volituste täitmisel, ilma et see mingil viisil kahjustaks ameti sõltumatust juurdluste korraldamisel. Arvamuste vahetuse ettevalmistamine peaks toimuma

⁽¹⁾ EÜT L 8, 12.1.2001, lk 1.

- tehnisel tasandil ning hõlmama vastavalt vajadusele ettevalmistavat kohtumist asjaomaste institutsioonide asjaomaste talituste vahel. Kui arvamuste vahetuses osalevad institutsioonid arutavad ameti töö tõhusust tema volituste täitmisel, peaks neil olema võimalik käsitleda statistilist teavet ameti juurdluste ja ameti poolt edastatud teabe suhtes võetud järelemeetmete kohta.
- (42) Ameti juhtimise täieliku sõltumatuse tagamiseks tuleks peadirektor nimetada ametisse seitsmeks aastaks ja tema ametiaega ei pikendata.
- (43) Ameti peadirektori funktsioon on eriti oluline ka Euroopa Parlamendi ja nõukogu jaoks. Peadirektori nimetatud isikul peaks olema võimalikult laialdane Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni toetus ja tunnustus. Seetõttu peaks komisjon püüdma jõuda konsulteerimismenetluse raames Euroopa Parlamendi ja nõukoguga ühisele kokkuleppele.
- (44) Konkursiteade peadirektori ametikoha täitmiseks tuleks *Euroopa Liidu Teatajas* avaldada hiljemalt kuus kuud enne ametisoleva peadirektori ametiaja lõppu. Komisjon peaks konkursiteade koostama Euroopa Parlamendi ja nõukoguga peetud tihedate konsultatsioonide tulemuste põhjal. Selles tuleks täpsustada valikukriteeriumid, sealhulgas nõuded, millele kandidaadid peaksid sellele ametikohale kandideerimisel vastama.
- (45) Peadirektor peaks järelevalvekomiteed korrapäraselt teavitama nendest juhtudest, mille puhul on teavet edastatud liikmesriikide õigusasutustele, ning teatama ameti nende juhtumite koguarvu, mida kõnealuse liikmesriigi samad õigusasutused on lahendanud järelemeetmetena ameti korraldatud juurdlusele.
- (46) Praktilise tegevuse käigus saadud kogemused on näidanud, et kasulik oleks lubada peadirektoril delegeerida oma teatavad tööülesanded ühele või mitmele ameti töötajale.
- (47) Peadirektor peaks kehtestama ametisisesest nõustamis- ja kontrollimehhanismi, sealhulgas õiguspärasuse kontrolli, pöörates erilist tähelepanu kohustusele austada juurdlusaluste isikute menetluslike tagatise ja põhiõigusi ning asjaomaste liikmesriikide õiguse järgimisele.
- (48) Ameti sõltumatuse tagamiseks peaks komisjon otsustama, et ametisse nimetava asutuse volitused delegeeritakse peadirektorile.
- (49) Käesoleva määrusega ei kahandata mingil viisil liikmesriikide volitusi ega kohustust võtta meetmeid liidu finantshuve kahjustavate kelmuste/peetuste, korruptsiooni ja muu liidu finantshuve kahjustava ebaseadusliku tegevuse vastu võitlemiseks. Sõltumatule ametile kõnealuses valdkonnas väliste haldusjuurdluste korraldamise usaldamine on seega täielikus vastavuses Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kooskõlas nimetatud artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõttega ei lähe käesolev määrus kaugemale, kui on vaja kelmuste/peetuste, korruptsiooni ja muu liidu finantshuve kahjustava ebaseadusliku tegevuse vastase võitluse tõhustamiseks.
- (50) Komisjon peaks hindama vajadust vaadata Euroopa Prokuratuuri loomise korral käesolev määrus läbi.
- (51) Käesolev määrus austab põhiõigusi ning on eelkõige kooskõlas Euroopa Liidu põhiõiguste hartas tunnustatud põhimõtetega.
- (52) Euroopa andmekaitseinspektoriga on konsulteeritud kooskõlas määruse (EÜ) nr 45/2011 artikli 28 lõikega 2 ning ta esitas oma arvamuse 1. juunil 2011⁽¹⁾.
- (53) Võttes arvesse vajalike muudatuste rohkust, tuleks määrus (EÜ) nr 1073/1999 kehtetuks tunnistada ja asendada käesoleva määrusega.
- (54) Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingu artikli 106a lõike 1 kohaselt, millega laiendatakse ELi toimimise lepingu artikli 325 kohaldamist Euroopa Aatomienergiaühendusele (Euratom), peaksid eeskirjad, mis käsitlevad ameti juurdlustegevust seoses liiduga, kehtima ka Euratomi puhul. Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingu artikli 106a lõike 1 kohaselt peab viiteid ELi toimimise lepingu artiklile 325 käsitama viidetena Euratomile ning seetõttu hõlmavad käesolevas määruses liidule tehtavad viited, kui kontekst seda nõuab, viiteid Euratomile. Nõukogu 25. mai 1999. aasta määrus (Euratom) nr 1074/1999 Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) juurdluste kohta⁽²⁾ tuleks seega tunnistada kehtetuks,

⁽¹⁾ ELT L 279, 23.9.2011, lk 11.

⁽²⁾ EÜT L 136, 31.5.1999, lk 8.

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Eesmärgid ja ülesanded

1. Kelmuste/peetuste, korruptsiooni ning Euroopa Liidu ja Euroopa Aatomienergiaühenduse (edaspidi ühiselt „liit”, kui kontekst seda nõuab) finantshuve kahjustava muu ebaseadusliku tegevuse vastase võitluse tõhustamiseks kasutab otsusega 1999/352/EÜ, ESTÜ, Euratom loodud Euroopa Pettustevastane Amet (edaspidi „amet”) juurdluste korraldamise volitusi, mis on antud komisjonile:

a) asjaomaste liidu õigusaktidega ja

b) liidu poolt kolmandate riikide ja rahvusvaheliste organisatsioonidega sõlmitud asjaomaste koostöö- ja vastastikuse abi kokkulepetega.

2. Amet annab liikmesriikidele komisjonipoolset abi tiheda ja korrapärase koostöö korraldamisel nende pädevate asutuste vahel, et kooskõlastada tegevust, mille eesmärk on liidu finantshuve kaitsmine peetuste eest. Amet aitab välja töötada ning arendada meetodeid kelmuste/peetuste, korruptsiooni ja muu liidu finantshuve kahjustava ebaseadusliku tegevuse ennetamiseks ja nende vastu võitlemiseks. Amet edendab ja kooskõlastab liidu finantshuve kaitsmisega seotud kogemuste ja hea menetlustava vahetamist liikmesriikidega ja liikmesriikide vahel ning toetab ühiseid peetustevastase võitluse meetmeid, mida liikmesriigid viivad ellu vabatahtlikult.

3. Käesolev määrus ei piira järgmiste õigusaktide kohaldamist:

a) Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Liidu toimimise lepingule lisatud protokoll nr 7 Euroopa Liidu privileegide ja immuuteteid kohta;

b) Euroopa Parlamendi liikmete põhimäärus;

c) personalieeskirjad;

d) määrus (EÜ) nr 45/2001.

4. Amet korraldab aluslepingutega või nende alusel loodud institutsioonides, organites, ametites ja asutustes (edaspidi „institutsioonid, organid, ametid ja asutused”) haldusjuurdlust, et võidelda kelmuste/peetuste, korruptsiooni ja muu liidu finantshuve kahjustava ebaseadusliku tegevuse vastu. Selleks uurib ta ametikohustuste täitmisega seotud raskeid juhtumeid, mis kujutavad endast liidu ametnike ja muude teenistujate kohustuste hooletusse jätmist, mis võib viia distsiplinaar- või asjakohasel juhul kriminaalmenetluseni, või institutsioonide või organite

liikmete, ametite või asutuste juhtide või nende institutsioonide, organite, ametite või asutuste töötajate samaväärset kohustuste täitmata jätmist, kelle suhtes ei kohaldata personalieeskirju (edaspidi ühiselt „ametnikud, muud teenistujad, institutsioonide või organite liikmed, ametite või asutuste juhid või töötajad”).

5. Käesoleva määruse kohaldamiseks võivad liikmesriikide pädevad asutused ning institutsioonid, organid, ametid või asutused sõlmida ametiga halduskokkuleppeid. Eelkõige võivad need halduskokkulepped käsitleda teabe edastamist ja juurdluste korraldamist.

Artikkel 2

Mõisted

Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

1) „liidu finantshuvid”– tulud, kulud ja vara, mis on hõlmatud Euroopa Liidu eelarvega, institutsioonide, organite, ametite ja asutuste eelarvetega ning nende hallatavate ja kontrollitavate eelarvetega;

2) „eeskirjade eiramine”– eeskirjade eiramine, nagu see on määratletud määruse (EÜ, Euratom) nr 2988/95 artikli 1 lõikes 2;

3) „kelmus/peetus, korruptsioon ja muu liidu finantshuve kahjustav ebaseaduslik tegevus”– tähenduses, mis on neile sõnadele antud asjaomastes liidu õigusaktides;

4) „haldusjuurdlus” („juurdlus”)– kõik artiklite 3 ja 4 kohased inspekteerimised, kontrollid või muud meetmed, mida amet võtab artiklis 1 sätestatud eesmärkide saavutamiseks ning vajaduse korral tuvastamaks, et juurdlusala tegevuse puhul on tegemist eeskirjade eiramisega; kõnealused juurdlused ei mõjuta liikmesriikide pädevate asutuste õigust algatada kriminaalmenetlust;

5) „juurdlusalune isik”– isik või ettevõtja, keda kahtlustatakse kelmuses/peetuses, korruptsioonis või muus liidu finantshuve kahjustavas mis tahes ebaseaduslikus tegevuses ning kelle suhtes amet viib seetõttu läbi juurdlust;

6) „ettevõtja”– tähenduses, mis on sellele terminile antud määruses (EÜ, Euratom) nr 2988/95 ja määruses (EÜ, Euratom) nr 2185/96;

7) „halduskokkulepped”– ametiga sõlmitud tehnilist ja/või operatiivset laadi kokkulepped, mille eesmärk võib eelkõige olla pooltevahelise koostöö ja teabevahetuse hõlbustamine ning millega ei looda täiendavaid juriidilisi kohustusi.

Artikkel 3

Välisjuurdlus

1. Amet kasutab komisjonile määrusega (Euratom, EÜ) nr 2185/96 antud volitusi teha kohapealset kontrolli ja inspekteerimist liikmesriikides ning kooskõlas kehtivate koostöö- ja vastastikuse abi kokkulepetega ning mis tahes muude õigusaktidega kolmandates riikides ja rahvusvaheliste organisatsioonide ruumides.

Juurdluse käigus teeb amet määruse (EÜ, Euratom) nr 2988/95 artikli 9 lõikes 1 ning kõnealuse määruse artikli 9 lõikes 2 osutatud valdkondlike eeskirjadega ettenähtud kontrollle ja inspekteerimist liikmesriikides ning kooskõlas kehtivate koostöö- ja vastastikuse abi kokkulepetega ning mis tahes muude õigusaktidega kolmandates riikides ja rahvusvaheliste organisatsioonide ruumides.

2. Selleks et tuvastada toetuslepingu, toetuse andmise otsuse või liidupoolset rahastamist käsitleva lepinguga seotud kelmus/ pettus, korruptsioon või muu liidu finantshuve kahjustav ebaseaduslik tegevus, võib amet kooskõlas määruse (Euratom, EÜ) nr 2185/96 sätete ja menetlustega teha ettevõtjate suhtes kohapealset kontrolli ja inspekteerimist.

3. Kui kohaldatavast liidu õigusest ei tulene teisiti, tegutseb amet kohapealse kontrolli ja inspekteerimise ajal kooskõlas asjaomaste liikmesriikide eeskirjade ja tavade ning käesoleva määrusega sätestatud menetluslike tagatistega.

Ameti nõudel pakub asjaomase liikmesriigi pädev asutus ameti töötajatele vajalikku abi artikli 7 lõikes 2 osutatud kirjalikus volituses kindlaksmääratud ülesannete tõhusaks täitmiseks. Kui sellise abi osutamiseks on siseriiklike eeskirjade kohaselt vaja õigusasutuse luba, siis esitatakse taotlus sellise loa saamiseks.

Kooskõlas määrusega (Euratom, EÜ) nr 2185/96 tagab asjaomane liikmesriik, et ameti töötajatel on pädevate asutustega samadel tingimustel ja kooskõlas siseriikliku õigusega juurdepääs kogu juurdluseluse juhtumiga seotud teabele ja dokumentidele, mida on vaja tõhusaks ja tulemuslikuks kohapealseks kontrolliks ja inspekteerimiseks.

4. Käesoleva määruse kohaldamiseks määravad liikmesriigid kindlaks talituse (edaspidi „pettusevastane koordineerimistalitus”), kes hõlbustab ametiga tõhusat koostööd ja teabe, sealhulgas operatiivset laadi teabe vahetamist. Kui see on asjakohane ning kooskõlas siseriikliku õigusega võib pettusevastast koordineerimistalitust käsitada pädeva asutusena käesoleva määruse tähenduses.

5. Välisjuurdluse käigus võib amet saada juurdepääsu institutsioonide, organite, asutuste ja ametite käsutuses olevale asjakohasele teabele, sealhulgas andmebaasides sisalduvale teabele, kui seda on vaja kelmuse/pettuse, korruptsiooni või mis tahes muu liidu finantshuve kahjustava ebaseadusliku tegevuse tuvastamiseks. Selleks kohaldatakse artikli 4 lõikeid 2 ja 4.

6. Kui enne otsuse vastuvõtmist välisjuurdluse võimaliku algatamise kohta on ametil teavet, mis annab alust kahtlustada kelmust/pettust, korruptsiooni või muud liidu finantshuve kahjustavat ebaseaduslikku tegevust, võib ta teavitada sellest asjaomaste liikmesriikide pädevaid asutusi ja vajaduse korral komisjoni pädevaid talitusi.

Ilma et see piiraks määruse (EÜ, Euratom) nr 2988/95 artikli 9 lõikes 2 osutatud valdkondlike eeskirjade kohaldamist, tagavad asjaomaste liikmesriikide pädevad asutused asjakohaste meetmete võtmise, millest kooskõlas siseriikliku õigusega võib osa võtta ka amet. Asjaomaste liikmesriikide pädevad asutused teavitavad ameti nõudmisel ametit käesoleva lõike esimeses lõigus osutatud teabe põhjal võetud meetmetest ning saadud tulemustest.

Artikkel 4

Sisejuurdlus

1. Amet korraldab artiklis 1 osutatud valdkondades haldusjuurdlust institutsioonides, organites, ametites ja asutustes (edaspidi „sisejuurdlus”).

Neid sisejuurdlusi korraldatakse vastavalt käesolevas määruses ning asjaomaste institutsioonide, organite, ametite ja asutuste otsustes ettenähtud tingimustele.

2. Tingimused et järgitakse lõikes 1 osutatud sätteid:

a) on ametil õigus saada viivitamata ja ette teatamata juurdepääs institutsioonide, organite, ametite ja asutuste valduses olevale mis tahes asjakohasele teabele, sealhulgas andmebaasides sisalduvale teabele, ning nende tööruumidele. Ametil on õigus kontrollida institutsioonide, organite, ametite ja asutuste raamatupidamist. Amet võib teha koopiaid ja väljavõtteid kõikidest institutsioonide, organite, ametite ja asutuste valduses olevatest dokumentidest või mis tahes andmekandjate sisust ning vajaduse korral võtta need dokumendid või andmed oma järelevalve alla, et vältida nende kadumist;

b) amet võib nõuda ametnikelt, muudelt teenistujatelt, institutsioonide või organite liikmetelt, ametite või asutuste juhtidelt või töötajatelt teavet suuliselt, sealhulgas küsitluse teel, ja kirjalikult.

3. Sisejuurdluse asjaoludega seotud teabele juurdepääsu saamiseks võib amet teha määruses (Euratom, EÜ) nr 2185/96 sätestatud korras ettevõtjate ruumides kohapealseid kontrollid ja inspekteerimisi.

4. Institutsioone, organeid, ameteid ja asutusi teavitatakse sellest, kui amet viib nende ruumides läbi sisejuurdlust, tutvub mõne nende valduses oleva dokumendiga või nõuab nende valduses olevat teavet. Ilma et see piiraks artiklite 10 ja 11 kohaldamist, võib amet igal ajal edastada asjaomasele institutsioonile, organile, ametile või asutusele sisejuurdluse käigus saadud teavet.

5. Institutsioonid, organid, ametid ja asutused kehtestavad asjakohase korra ja võtavad vajalikud meetmed konfidentsiaalsuse tagamiseks sisejuurdluse kõigis etappides.

6. Kui sisejuurdluse käigus selgub, et mõni ametnik, muu teenistuja, institutsioonide või organite liige, ametite või asutuste juht või töötaja võib olla juurdlusega seotud, teatatakse sellest institutsioonile, organile, ametile või asutusele, kus see isik töötab.

Juhul, kui sisejuurdluse konfidentsiaalsust ei ole võimalik tavaliste sidekanalite teel tagada, kasutab amet teabe edastamiseks asjakohaseid alternatiivseid kanaleid.

Erandjuhtudel võib sellise teabe andmise edasi lükata peadirektori põhjendatud otsuse alusel, mis edastatakse pärast juurdluse lõpetamist järelevalvekomiteele.

7. Lõike 1 kohaselt kõikide institutsioonide, organite, ametite või asutuste poolt vastu võetud otsus sisaldab eelkõige ametnike, muude teenistujate, institutsioonide või organite liikmete, ametite või asutuste juhtide või töötajate kohustust teha ametiga koostööd ning anda talle teavet, tagades samal ajal sisejuurdluse konfidentsiaalsuse.

8. Kui enne otsuse vastuvõtmist sisejuurdluse võimaliku algatamise kohta on ametil teavet, mis annab alust kahtlustada kelmust/pektust, korruptsiooni või muud liidu finantshuve kahjustavat ebaseaduslikku tegevust, võib ta teavitada sellest asjaomast institutsiooni, organit, ametit või asutust. Ameti nõudmisel teavitavad institutsioonid, organid, ametid või asutused ametit sellise teabe põhjal võetud meetmetest ning tuvastatud asjaoludest.

Vajaduse korral teavitab amet ka asjaomase liikmesriigi pädevaid asutusi. Sel juhul kohaldatakse artikli 9 lõike 4 teises ja kolmandas lõigus sätestatud menetlusnõudeid. Kui pädevad

asutused otsustavad kooskõlas siseriikliku õigusega võtta neile edastatud teabe põhjal meetmeid, teavitavad nad sellest ametit viimase nõudmisel.

Artikkel 5

Juurdluse algatamine

1. Peadirektor võib algatada juurdluse, kui on piisavaid kahtlusi, mis võivad põhineda ka kolmanda isiku esitatud teabel või anonüümsel teabel, selle kohta, et on esinenud kelmus/pektus, korruptsioon või muu liidu finantshuve kahjustav ebaseaduslik tegevus. Peadirektori otsus juurdluse võimaliku algatamise kohta sõltub ameti juurdlusprioriteetidest ja iga-aastasest juhtimiskavast, mis on kehtestatud kooskõlas artikli 17 lõikega 5. Selles otsuses võetakse arvesse ka vajadust kasutada ameti vahendeid tõhusalt ja proportsionaalselt. Sisejuurdluse puhul võetakse eraldi arvesse seda, milline institutsioon, organ, amet või asutus sobib kõige paremini juurdlust läbi viima, lähtudes eelkõige asjaolude laadist, juhtumi tegelikust või võimalikust finantsmõjust ning kohtulike järelmeetmete tõenäosusest.

2. Välisjuurdluse algatamise otsuse teeb peadirektor kas omal algatusel või asjaomase liikmesriigi või liidu institutsiooni, organi, ameti või asutuse taotlusel.

Sisejuurdluse algatamise otsuse võtab peadirektor vastu kas omal algatusel, selle institutsiooni, organi, ameti või asutuse taotlusel, kus kõnealune juurdlus peab toimuma, või liikmesriigi taotlusel.

3. Kui ametiga ei ole kokku lepitud teisiti, ei tohi asjaomased institutsioonid, organid, ametid või asutused sel ajal, kui peadirektor kaalub võimaliku sisejuurdluse algatamist pärast lõikes 2 osutatud taotluse saamist ja/või kui amet viib läbi sisejuurdlust, algatada samadele asjaoludele tuginedes paralleelset juurdlust.

4. Amet teeb otsuse juurdluse võimaliku algatamise kohta kahe kuu jooksul pärast lõikes 2 osutatud taotluse saamist. Sellest teavitatakse viivitamata taotluse esitanud liikmesriiki, institutsiooni, organit, ametit või asutust. Otsust juurdlust mitte algatada tuleb põhjendada. Kui amet ei ole kahekuulise tähtaja lõpuks otsust teinud, käsitatakse seda otsusena juurdlust mitte algatada.

Kui personalieeskirjade artikli 22a kohaselt tegutsev ametnik, muu teenistuja, institutsioonide või organite liige, ametite või asutuste juht või töötaja annab ametile võimaliku pektuse või eeskirjade eiramise kohta teavet, teavitab amet nimetatud isikut otsusest kõnealuste asjaolude suhtes juurdluse algatamise või mittealgatamise kohta.

5. Kui peadirektor otsustab jätta sisejuurdluste algatamata, võib ta viivitamata saata asjaomasele institutsioonile, organile, ametile või asutusele asjakohast teavet, et võtta meetmeid kooskõlas selle institutsiooni, organi, ameti või asutuse suhtes kohaldatavate eeskirjadega. Amet lepib asjakohasel juhul institutsiooni, organi, ameti või asutusega kokku teabeallika konfidentsiaalsuse kaitseks võetavates sobivates meetmetes ning taotleb enda teavitamist võetud meetmetest.

6. Kui peadirektor otsustab jätta välisjuurdluste algatamata, võib ta viivitamata saata asjaomase liikmesriigi pädevatele asutustele asjakohast teavet, et asjakohasel juhul võtta meetmeid kooskõlas siseriiklike eeskirjadega. Vajaduse korral teavitab amet sellest ka juhtumiga seotud institutsiooni, organit, ametit või asutust.

Artikkel 6

Juurdepäas andmebaasides sisalduvale teabele enne juurdluste algatamist

1. Enne juurdluste algatamist peaks ametil olema juurdepääsuõigus institutsioonide, organite, ametite või asutuste andmebaasides sisalduvale asjakohasele teabele, kui seda on vaja väidete põhjendatuse hindamiseks. Juurdepääsuõigust kasutatakse ameti kehtestatava tähtaja jooksul, mida on vaja väidete kiireks hindamiseks. Amet järgib juurdepääsuõigust kasutades vajalikkuse ja proportsionaalsuse põhimõtteid.

2. Asjaomane institutsioon, organ, amet või asutus teeb ametiga koostööd lojaalselt, lubades ametil saada mis tahes asjakohast teavet tingimustel, mis määratakse kindlaks artikli 4 lõike 1 kohaselt vastu võetavates otsustes.

Artikkel 7

Juurdlusmenetlus

1. Peadirektor juhib juurdlust, tehes seda asjakohasel juhul kirjalike juhiste põhjal. Juurdluste viivad peadirektori vastutuse all läbi tema poolt määratud ameti töötajad.

2. Ameti töötajad täidavad oma ülesandeid nende isikut ja pädevust tõendava kirjaliku volituse alusel. Peadirektor annab välja volituse, milles on märgitud juurdluste sisu ja eesmärk, juurdluste õiguslik alus ning sellest tulenevad volitused juurdluste korraldamiseks.

3. Liikmesriigi pädevad asutused annavad kooskõlas siseriiklike eeskirjadega ameti töötajatele nende ülesannete tõhusaks täitmiseks vajalikku abi.

Institutsioonid, organid, ametid ja asutused tagavad, et nende ametnikud, muud teenistujad, liikmed, juhid ja töötajad osutavad ameti töötajatele nende ülesannete tõhusaks täitmiseks vajalikku abi.

4. Kui ühes juurdlustes on koos sise- ja välisjuurdluste elemente, kohaldatakse vastavalt artikleid 3 ja 4.

5. Juurdlust viiakse katkestusteta läbi ajavahemiku vältel, mis peab olema proportsionaalne juhtumi asjaolude ja keerukusega.

6. Kui juurdluste käigus ilmneb, et oleks vaja rakendada esialgset õiguskaitset liidu finantshuvide kaitsmiseks, teatab amet käimasolevast juurdlustest viivitamata asjaomasele institutsioonile, organile, ametile või asutusele. Edastatav teave sisaldab järgmisi andmeid:

- a) juurdlustaluse ametniku, muu teenistuja, institutsiooni või organi liikme, ametite või asutuste juhi või töötaja isikuandmed ning ülevaade juhtumi asjaoludest;
- b) mis tahes teave, mis võib aidata asjaomasel institutsioonil, organil, ametil või asutusel otsustada, kas on vaja rakendada esialgset õiguskaitset liidu finantshuvide kaitsmiseks;
- c) mis tahes soovitud konfidentsiaalsusalased erimeetmed, eelkõige juhul, kui on vaja rakendada liikmesriigi õigusasutuste või välisjuurdluste puhul liikmesriigi asutuse pädevusse kuuluvaid juurdluste meetmeid kooskõlas juurdluste suhtes kohaldatavate siseriiklike eeskirjadega.

Asjaomane institutsioon, organ, amet või asutus võib ametiga tihedas koostöös igal ajal otsustada rakendada esialgse õiguskaitse mis tahes abinõu, sealhulgas meetmeid tõendusmaterjali säilitamiseks, ning teavitab ametit viivitamata sellisest otsusest.

7. Vajaduse korral rakendavad liikmesriikide pädevad asutused ameti nõudmisel oma siseriikliku õiguse kohaselt sobivaid esialgse õiguskaitse abinõusid, eelkõige meetmeid tõendusmaterjali säilitamiseks.

8. Kui juurdlust ei saa lõpetada 12 kuu jooksul alates selle algatamisest, esitab peadirektor kaheteistkuulise tähtaja lõpuks ja seejärel iga kuue kuu tagant järelevalvekomiteele aruande, milles on märgitud juurdluste jätkamise põhjused ning parandusmeetmed, mida on kavas juurdluste kiirendamiseks võtta.

*Artikkel 8***Ameti teavitamise kohustus**

1. Institutsioonid, organid, ametid ja asutused edastavad ametile viivitamata mis tahes teabe võimaliku kelmuse/peetuse, korruptsiooni või muu liidu finantshuve kahjustava ebaseadusliku tegevuse juhtumi kohta.

2. Institutsioonid, organid, ametid ja asutused ning siseriikliku õigusega lubatud määral ka liikmesriikide pädevad asutused edastavad ametile selle taotluse või omal algatusel nende valduses olevad mis tahes dokumendid ja teabe, mis on seotud ameti käimasoleva juurdlusega.

3. Institutsioonid, organid, ametid ja asutused ning siseriikliku õigusega lubatud määral ka liikmesriikide pädevad asutused edastavad ametile kõik muud nende valduses olevad asjakohased dokumendid ja teabe, mis on seotud võitlusega kelmuste/peetuste, korruptsiooni ja muu liidu finantshuve kahjustava ebaseadusliku tegevuse vastu.

*Artikkel 9***Menetluslikud tagatised**

1. Amet kogub juurdlustegevuses juurdlusalust isikut süüstavaid ja süüst vabastavaid tõendeid. Juurdlust viiakse läbi objektiivselt ja erapooletult, järgides süütuse presumptsiooni põhimõtet ning käesolevas artiklis sätestatud menetluslikke tagatisi.

2. Amet võib juurdlusalust isikut või tunnistajat juurdluse käigus igal ajal küsitleda. Küsitletaval isikul on õigus hoiduda enda vastu ütluste andmisest.

Kutse vestlusele tuleb juurdlusalusele isikule saata vähemalt kümnapäevase etteteatamisajaga. Etteteatamisega võib lühendada juurdlusaluse isiku selgesõnalise nõusoleku korral või juurdluse kiireloomulisuse korral, mida on nõuetekohaselt põhjendatud. Viimasel juhul peab etteteatamisega olema vähemalt 24 tundi. Kutse peab sisaldama juurdlusaluse isiku õiguste loetelu, eelkõige õigust kasutada vestlusel vabalt valitud isiku abi.

Tunnistajale saadetakse kutse vestlusele vähemalt 24-tunnise etteteatamisajaga. Etteteatamisega võib lühendada tunnistaja selgesõnalise nõusoleku korral või juurdluse kiireloomulisuse korral, mida on nõuetekohaselt põhjendatud.

Teises ja kolmandas lõigus osutatud nõudeid ei kohaldata ütluste võtmisele kohapealse kontrolli ja inspeksiooni raames.

Kui vestlusel ilmneb tõendeid selle kohta, et tunnistaja võib olla juurdlusalune isik, siis vestlus lõpetatakse. Viivitamata kohaldatakse käesolevas lõikes ning lõigetes 3 ja 4 sätestatud menetluseeskirju. Seda tunnistajat teavitatakse viivitamata tema õigustest juurdlusaluse isikuna ning talle antakse taotluse korral protokolli koopia kõigi tema poolt varem antud ütluste kohta. Amet ei saa kasutada selle isiku varasemaid ütlusi tema vastu, andmata talle esmalt võimalust neid ütlusi kommenteerida.

Amet koostab iga vestluse kohta protokolli ning võimaldab vestlusele kutsutud isikul sellega tutvuda, et vestlusele kutsutud isik saaks protokolli kinnitada või lisada sellesse omapoolsed märkused. Amet annab juurdlusalusele isikule vestluse protokolli koopia.

3. Kui juurdluse käigus ilmneb, et ametnik, muu teenistuja, institutsiooni või organi liige, ametite või asutuste juht või töötaja võib olla juurdlusalune isik, teavitatakse seda ametnikku, muud teenistujat, institutsioonide või organite liiget, ametite või asutuste juhti või töötajat sellest, kui see ei takista juurdluse või liikmesriigi õigusasutuse pädevusse kuuluva mis tahes uurimis- ja menetluse läbiviimist.

4. Ilma et see piiraks artikli 4 lõiget 6 ja artikli 7 lõiget 6, antakse pärast juurdluse lõpetamist ja enne teda nimeliselt käsitlevate järelduste tegemist kõnealusele isikule võimalus esitada oma märkused temaga seotud asjaolude kohta.

Selleks saadab amet kõnealusele isikule ettepaneku esitada oma märkused kas kirjalikult või ameti määratud töötajatega toimuval vestlusel. Selles ettepanekus esitatakse kokkuvõtte juurdlusaluse isikuga seotud asjaoludest ja määruse (EÜ) nr 45/2001 artiklite 11 ja 12 kohaselt nõutav teave ning märgitakse märkuste esitamise tähtaeg, mis peab olema vähemalt 10 tööpäeva alates märkuste esitamise kutse kättesaamisest. Seda etteteatamisega võib lühendada juurdlusaluse isiku selgesõnalise nõusoleku korral või juurdluse kiireloomulisuse korral, mida on nõuetekohaselt põhjendatud. Kõigile sellistele märkustele viidatakse ka juurdluse lõpparuandes.

Nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel, kui see on vajalik juurdluse konfidentsiaalsuse kaitsmiseks ja/või liikmesriigi õigusasutuse pädevusse kuuluvate juurdlusmeetmete võtmiseks, võib peadirektor otsustada edasi lükata kohustuse täitmise, mille kohaselt tuleb juurdlusalusele isikule anda võimalus oma märkuste esitamiseks.

Personalieeskirjade IX lisa artikli 1 lõikes 2 osutatud juhtudel käsitatakse institutsiooni, organi, ameti või asutuse jaatava vastusena seda, kui nad ei ole ühe kuu jooksul vastanud peadirektori taotlusele lükata edasi kohustuse täitmine, mille kohaselt tuleb juurdlusalusele isikule anda võimalus oma märkuste esitamiseks.

5. Kõik vestlusele kutsutud isikud võivad kasutada liidu institutsioonide mis tahes ametlikku keelt. Liidu ametnikult või muult teenistujalt võidakse siiski nõuda, et ta kasutaks mõnda liidu institutsioonide ametlikku keelt, mida ta väga hästi valdab.

Artikkel 10

Konfidentsiaalsus ja andmekaitse

1. Välisjuurdluse käigus mis tahes vormis edastatud või saadud teavet kaitstakse asjakohaste sätetega.

2. Sisejuurdluse käigus mis tahes vormis edastatud või saadud teave on ametisaladus ning seda kaitstakse liidu institutsioonide suhtes kohaldatavate eeskirjadega.

3. Asjaomased institutsioonid, organid, ametid või asutused tagavad ameti korraldatava juurdluse konfidentsiaalsuse, juurdlusluse isiku seaduslikud õigused ning kohtumenetluse algatamise korral selle suhtes kohaldatavate kõikide siseriiklike eeskirjade järgimise.

4. Amet võib määruse (EÜ) nr 45/2001 artikli 24 kohaselt ametisse nimetada andmekaitseametnikku.

5. Peadirektor tagab, et mis tahes üldsusele antav teave oleks neutraalne ja erapooletu ning et selle avalikustamisel tagatakse juurdluse konfidentsiaalsus ning kooskõla käesolevas artiklis ja artikli 9 lõikes 1 sätestatud põhimõtetega.

Kooskõlas personalieeskirjadega hoiduvad ameti töötajad oma tööülesannete täitmisel saadud teabe loata avalikustamisest, välja arvatud juhul, kui see teave on juba avalikustatud või üldsusele kättesaadav, ning on selle kohustusega seotud ka pärast teenistusest lahkumist.

Artikkel 11

Juurdluse aruanne ja juurdluse järelmeetmed

1. Kui amet on juurdluse lõpetanud, koostatakse peadirektori juhtimisel aruanne. Aruandes esitatakse juurdluse õiguslik alus, teostatud menetlustoimingud, tuvastatud asjaolud ja nende esialgne õiguslik klassifikatsioon, tuvastatud asjaolude hinnanguline finantsmõju, ülevaade artiklis 9 osutatud menetluslike tagatiste järgimisest ja juurdluskokkuvõte.

Aruandele lisatakse peadirektori soovitusel võimalike meetmete võtmise kohta. Kui see on asjakohane, märgitakse nendes soovitusel mis tahes distsiplinaar-, haldus-, finants- ja/või

kohtulikud meetmed, mida institutsioonid, organid, ametid ja asutused ning asjaomaste liikmesriikide pädevad asutused võtavad, ning eelkõige esitatakse sissenõutavate summade hinnanguline suurus ja tuvastatud asjaolude esialgne õiguslik klassifikatsioon.

2. Aruannete ja soovitude koostamisel võetakse arvesse asjaomase liikmesriigi õigust. Sel viisil koostatud aruandeid tunnustatakse riigi haldusametnike koostatud menetluskokkuvõttega samal viisil ja samadel tingimustel ning neid on lubatud kasutada tõendina selle liikmesriigi haldus- või kohtumenetluses, kus nende kasutamine on vajalik. Nende kohta kehtivad samad tõendite hindamise eeskirjad kui riigi haldusametnike koostatud menetluskokkuvõtete kohta ja neil on viimati nimetatutega samaväärne tõendusjõud.

3. Välisjuurdluse lõpetamisel koostatud aruanded ja soovitusel koos kõigi asjakohaste dokumentidega edastatakse kooskõlas välisjuurdlusi käsitlevate eeskirjadega asjaomaste liikmesriikide pädevatele asutustele ning vajaduse korral komisjoni pädevatele talitustele.

4. Sisejuurdluse lõpetamisel koostatud aruanded ja soovitusel koos kõikide asjakohaste dokumentidega saadetakse asjaomasele institutsioonile, organile, ametile või asutusele. Institutsioon, organ, amet või asutus võtab sisejuurdluse tulemustest tingitud meetmeid, eelkõige distsiplinaar- või õiguslikke meetmeid, ning annab nendest ametile aru tähtaja jooksul, mis on kindlaks määratud aruandele lisatud soovitusel, ning ameti ka nõudel.

5. Kui pärast sisejuurdluse lõppu koostatud aruandest ilmnevad sellised asjaolud, mille alusel võiks algatada kriminaalmenetluse, tuleks see teave edastada asjaomase liikmesriigi õigusasutustele.

6. Ameti nõudel peavad asjaomase liikmesriigi pädevad asutused ametile aegsasti saatma teavet võimalike võetud meetmete kohta pärast seda kui peadirektor on edastanud oma soovitusel kooskõlas lõikega 3 ja amet on edastanud mis tahes teabe kooskõlas lõikega 5.

7. Ilma et see piiraks lõike 4 kohaldamist, kui juurdluse lõpuleviimisel ei ole juurdlusluse isiku vastu tõendusmaterjali leitud, lõpetab peadirektor selle isiku suhtes juurdluse ja teavitab kõnealust isikut 10 tööpäeva jooksul.

8. Kui ametile juurdluse algatamise aluseks olevat või juurdlusega seotud teavet andnud isik seda taotleb, võib amet teavitada informaatorit juurdluse lõpetamisest. Amet võib aga sellise taotluse tagasi lükata, kui ta leiab, et taotlus kahjustab juurdlusluse isiku seaduslikke õigusi, juurdluse tõhusust, menetluskäiku või konfidentsiaalsust.

Artikkel 12

Teabevahetus ameti ja liikmesriikide pädevate asutuste vahel

1. Ilma et see piiraks käesoleva määruse artiklite 10 ja 11 ning määruse (Euratom, EÜ) nr 2185/96 sätete kohaldamist, võib amet aegsasti edastada asjaomaste liikmesriikide pädevatele asutustele välisjuurdluse käigus saadud teavet, et võimaldada neil kooskõlas siseriikliku õigusega asjakohaste meetmete võtmist.

2. Ilma et see piiraks artiklite 10 ja 11 kohaldamist, edastab peadirektor asjaomase liikmesriigi õigusasutustele ameti poolt sisejuurdluse käigus saadud teabe liikmesriigi õigusasutuse pädevusse kuuluvate asjaolude kohta.

Kooskõlas artikliga 4 ning ilma et see piiraks artikli 10 kohaldamist edastab peadirektor asjaomasele institutsioonile, organile, ametile või asutusele ka käesoleva lõike esimeses lõigus osutatud teabe, sealhulgas juurdlusaluse isiku andmed, ülevaate tuvastatud asjaoludest, nende esialgse klassifitseerimise ja hinnangulise mõju liidu finantshuvele.

Seejuures kohaldatakse artikli 9 lõiget 4.

3. Ilma et see piiraks siseriiklikku õigust, teavitavad asjaomase liikmesriigi pädevad asutused ametit aegsasti omal algatusel või ameti nõudmisel meetmetest, mida nad on võtnud neile käesoleva artikli kohaselt edastatud teabe alusel.

4. Amet võib kooskõlas liikmesriigi õiguse ja personalieeskirjadega esitada tõendeid liikmesriikide kohtutes toimuvates menetlustes.

Artikkel 13

Ameti koostöö Eurojusti ja Europoliga

1. Liidu finantshuvide kaitsmise volituse raames teeb amet asjakohasel juhul koostööd Eurojusti ja Euroopa Politseiametiga (Europol). Kui see on koostöö hõlbustamiseks vajalik, sõlmib amet Eurojusti ja Europoliga halduskokkuleppeid. Selline töökord võib hõlmata operatiiv-, strateegilise või tehnilise teabe, sealhulgas isikuandmete ja salastatud teabe vahetamist, ning taotluse korral eduaruannete esitamist.

Kui see võib toetada ja tugevdada liikmesriikide uurimisorganite ja prokuratuuride koostööd ja nende tegevuse kooskõlastamist

või kui amet on edastanud liikmesriikide pädevatele asutustele teabe, mis annab alust kahtlustada kelmust/peettust, korruptsiooni või muud liidu finantshuve kahjustavat ebaseaduslikku tegevust, mille puhul on tegemist raske kuriteoga, edastab ta Eurojusti volituste piires asjakohase teabe Eurojustile.

2. Amet teavitab asjaomaste liikmesriikide pädevaid asutusi aegsasti juhtudest, kui amet on nende poolt antud teabe Eurojustile või Europolile edastanud.

Artikkel 14

Koostöö kolmandate riikide ja rahvusvaheliste organisatsioonidega

1. Asjakohasel juhul võib amet sõlmida halduskokkuleppeid kolmandate riikide pädevate asutuste ja rahvusvaheliste organisatsioonidega. Amet kooskõlastab oma tegevust asjakohasel juhul pädevate komisjoni talituste ja Euroopa välisteenistusega, eelkõige enne halduskokkulepete sõlmimist. Sellised kokkulepped võivad hõlmata operatiiv-, strateegilise või tehnilise teabe vahetamist, sealhulgas taotluse korral eduaruannete esitamist.

2. Amet teavitab asjaomaste liikmesriikide pädevaid asutusi, enne kui edastab nende poolt antud teabe kolmandate riikide pädevatele asutustele või rahvusvahelistele organisatsioonidele.

Kooskõlas määrusega (EÜ) nr 45/2001 peab amet registrit kõikide isikuandmete edastamise, sealhulgas sellise edastamise põhjuste kohta.

Artikkel 15

Järelevalvekomitee

1. Järelevalvekomitee jälgib korrapäraselt ameti juurdlusülesannete täitmist, et suurendada ameti sõltumatust talle käesoleva määruse alusel antud volituste nõuetekohasel kasutamisel.

Eelkõige jälgib järelevalvekomitee menetluslike tagatiste kohaldamisega seotud arenguid ning juurdluse kestust, võttes arvesse peadirektori poolt kooskõlas artikli 7 lõikega 8 esitatud teavet.

Järelevalvekomitee esitab peadirektorile arvamusi, sealhulgas asjakohasel juhul soovitusi muu hulgas ameti juurdlustegevuseks vajalike vahendite, ameti juurdlusprioriteetide ja juurdluse kestuse kohta. Neid arvamusi võib järelevalvekomitee esitada omal algatusel või peadirektori või institutsiooni, organi, ameti või asutuse taotlusel, sekkumata samas käimasoleva juurdluse käiku.

Asjaomasele institutsioonile, organile, ametile või asutusele antakse kolmanda lõigu kohaselt antud arvamuste koopia.

Nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel võib järelevalvekomitee taotleda ametilt juurdluste kohta täiendavat teavet, sealhulgas aruandeid ja soovitusi lõpetatud juurdluste kohta, sekkumata samas käimasoleva juurdluste käiku.

2. Järelevalvekomitee koosneb viiest sõltumatust isikust, kellel on kogemusi kõrgel ametikohal kohtu- või uurimisastutes või võrreldaval ametikohal, mis on seotud ameti tegevusvaldkondadega. Nad nimetatakse ametisse Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni ühisel kokkuleppel.

Otsuses järelevalvekomitee liikmete ametisse nimetamise kohta esitatakse ka reservnimekiri potentsiaalsetest liikmetest, kes võiksid järelevalvekomitee liikmeid nende järelejäänud ametiajal asendada, juhul kui üks või mitu liiget astub tagasi, sureb või ei saa püsivalt oma tööülesandeid täita.

3. Järelevalvekomitee liikmete ametiaeg on viis aastat ning seda ametiaega ei pikendata. Järelevalvekomitee ekspertteadmiste säilitamiseks asendatakse vaheldumisi kolm ja kaks liiget.

4. Ametiaja lõppemisel jäävad järelevalvekomitee liikmed kuni asendamiseni ametisse.

5. Kui järelevalvekomitee liige ei vasta enam oma tööülesannete täitmiseks vajalikele tingimustele või kui liige leitakse olevat süüdi tõsistes üleastumistes, võivad Euroopa Parlament, nõukogu ja komisjon ühisel kokkuleppel liikme ametist vabastada.

6. Kooskõlas kohaldatavate komisjoni eeskirjadega makstakse järelevalvekomitee liikmetele päevaraha ning neile hüvitatakse tööülesannete täitmisel kantud kulud.

7. Tööülesannete täitmisel ei taotle ega võta järelevalvekomitee liikmed vastu juhiseid üheltki valitsuselt, institutsioonilt, organilt, ametilt ega asutuselt.

8. Järelevalvekomitee nimetab ametisse esimehe. Järelevalvekomitee võtab vastu oma töökorra, mis esitatakse enne vastuvõtmist teavitamise eesmärgil Euroopa Parlamendile, nõukogule, komisjonile ja Euroopa andmekaitseinspektorile. Järelevalvekomitee koosolekud toimuvad esimehe või peadirektori algatusel. Aastas peetakse vähemalt kümme koosolekut. Järelevalvekomitee teeb otsused liikmete häälteenamusega. Sekretariaaditeenuseid osutab amet tihedas koostöös järelevalvekomiteega.

9. Järelevalvekomitee võtab aastas vastu vähemalt ühe tegevusaruande, milles käsitletakse eelkõige ameti sõltumatuse hindamist, menetluslike tagatiste kohaldamist ja juurdluste kestust. Kõnealused aruanded esitatakse Euroopa Parlamendile, nõukogule, komisjonile ja kontrollikojale.

Järelevalvekomitee võib esitada Euroopa Parlamendile, nõukogule, komisjonile ja kontrollikojale aruandeid ameti juurdlustulemuste ning nende tulemuste põhjal võetud meetmete kohta.

Artikkel 16

Arvamuste vahetus institutsioonidega

1. Kord aastas kohtuvad Euroopa Parlament, nõukogu ja komisjon peadirektoriga poliitilise tasandi arvamuste vahetuseks, mille käigus arutatakse ameti poliitikat seoses meetoditega kelmuste/pettuste, korruptsiooni ja muu liidu finantshuve kahjustava ebaseadusliku tegevuse ennetamiseks ja vastaseks võitluseks. Arvamuste vahetusest võtab osa järelevalvekomitee. Euroopa Parlamendi, nõukogu, komisjoni, peadirektori või järelevalvekomitee taotlusel võib kontrollikoja, Eurojusti ja/või Europolit esindajaid kutsuda vastavalt vajadusele nendel kohtumistel osalema.

2. Arvamuste vahetuse käigus võib käsitleda järgmisi küsimusi:

- a) ameti juurdluspoliitika aluseks olevad strateegilised prioriteedid;
- b) järelevalvekomitee artikli 15 kohased arvamused ja tegevusaruanded;
- c) peadirektori artikli 17 lõike 4 kohased aruanded ja asjakohasel juhul mis tahes muud institutsioonide aruanded, mis seonduvad ameti volitustega;
- d) ameti ning institutsioonide, organite, ametite ja asutuste vaheliste suhete raamistik;
- e) ameti ja liikmesriikide pädevate asutuste vaheliste suhete raamistik;
- f) ameti ja kolmandate riikide pädevate asutuste ning rahvusvaheliste organisatsioonide suhted käesolevas määruses osutatud kokkulepete raames;
- g) ameti töö tõhusus oma volituste täitmisel.

3. Kõik arvamuste vahetuses osalevad institutsioonid tagavad, et arvamuste vahetusega ei sekkuta käimasoleva juurdluste käiku.

4. Arvamuste vahetuses osalevad institutsioonid võtavad oma tegevuses arvesse arvamuste vahetuse käigus väljendatud seisukohti. Peadirektor esitab artikli 17 lõikes 4 osutatud aruannetes teavet ameti poolt võetud võimalike meetmete kohta.

Artikkel 17

Peadirektor

1. Ametit juhib peadirektor. Komisjon nimetab peadirektori ametisse vastavalt lõikes 2 sätestatud menetlusele. Peadirektori ametiaeg on seitse aastat ja seda ei pikendata.

2. Uue peadirektori ametisse nimetamiseks avaldab komisjon konkursiteate *Euroopa Liidu Teatajas*. Konkursiteade avaldatakse vähemalt kuus kuud enne ametisoleva peadirektori ametiaja lõppu. Pärast seda, kui järelevalvekomitee on andnud positiivse hinnangu komisjoni kohaldatava valikumenetluse kohta, koostab komisjon sobiva kvalifikatsiooniga kandidaatide loetelu. Komisjon nimetab peadirektori ametisse pärast konsulteerimist Euroopa Parlamendi ja nõukoguga.

3. Välis- ja sisejuurdluste algatamise, korraldamise või neile järgnevate aruannete koostamisega seotud ülesannete täitmisel ei taotle ega võta ameti peadirektor vastu juhiseid üheltki valitsuselt, institutsioonilt, organilt, ametilt ega asutuselt. Kui ameti peadirektori arvates seab komisjoni võetud meede kahtluse alla tema sõltumatuse, teavitab ta sellest viivitamata järelevalvekomiteed ning otsustab, kas esitada komisjoni vastu hagi Euroopa Kohtusse.

4. Peadirektor esitab Euroopa Parlamendile, nõukogule, komisjonile ja kontrollikojale korrapäraselt aruandeid ameti korraldatud juurdluste tulemuste, võetud järelmeetmete ja ilmnunud raskuste kohta, võttes arvesse nende juurdluste konfidentsiaalsust, juurdlusaluste isikute ja informaatore seaduslikke õigusi ning asjakohasel juhul riigisiseseid kohtumenetluse norme.

5. Igal aastal määrab peadirektor iga-aastase juhtimiskava raames kindlaks ameti juurdlusprioriteedid ning edastab need enne avaldamist järelevalvekomiteele.

Peadirektor teavitab järelevalvekomiteed korrapäraselt ameti tegevusest, juurdlusaruannete täitmisest ning juurdluste järelmeetmetest.

Peadirektor teavitab järelevalvekomiteed korrapäraselt:

- a) juhtudest, mille puhul ei ole peadirektori soovitusi järgitud;
- b) juhtudest, mille puhul on teave edastatud liikmesriikide õigusalustele;
- c) juurdluste kestusest vastavalt artikli 7 lõikele 8.

6. Peadirektor võib kirjalikult delegeerida osa artiklis 5, artikli 7 lõikes 2, artikli 11 lõikes 7 ja artikli 12 lõikes 2 osutatud tööülesandeid ühele või mitmele ameti töötajale, määrares kindlaks delegeerimise tingimused ja ulatuse.

7. Peadirektor kehtestab ametisisese nõustamis- ja kontrollimenetluse, sealhulgas õiguspärasuse kontrolli, mis on muu hulgas seotud juurdlusaluste isikute menetluslike tagatiste ja põhiõiguste asutamise ning asjaomaste liikmesriikide siseriikliku õiguse järgimisega, pidades eelkõige silmas artikli 11 lõiget 2.

8. Peadirektor võtab ameti töötajate jaoks kooskõlas käesoleva määrusega vastu suunised juurdlusmenetluse kohta. Suunised peavad olema kooskõlas käesoleva määrusega ning käsitlevad muu hulgas järgmist:

- a) juurdluste korraldamine;
- b) menetluslikud tagatised;
- c) ametisisese nõustamis- ja kontrollimenetluse, sealhulgas õiguspärasuse kontrolli üksikasjad ning
- d) andmekaitse.

Need suunised ning kõik nendes tehtavad muudatused võetakse vastu pärast seda, kui järelevalvekomitee on saanud võimaluse nende kohta oma märkused esitada, mille järel edastatakse need teavitamise eesmärgil Euroopa Parlamendile, nõukogule ja komisjonile ning avaldatakse ameti veebisaidil liidu institutsioonide ametlikes keeltes.

9. Enne peadirektorile mis tahes distsiplinaarkaristuse määramist konsulteerib komisjon järelevalvekomiteega.

Distsiplinaarkaristus määratakse peadirektorile põhjendatud otsusega, mis edastatakse teavitamise eesmärgil Euroopa Parlamendile, nõukogule ja järelevalvekomiteele.

10. Mis tahes õigusakti viiteid ameti direktorile käsitatakse viidetena peadirektorile.

Artikkel 18

Rahastamine

Kõik ametile, sealhulgas järelevalvekomiteele ja selle sekretariaadile ette nähtud assigneeringud, kantakse eraldi eelarvereale Euroopa Liidu üldeelarve komisjoni eelarvejaos ning esitatakse üksikasjalikult selle eelarvejaos lisas.

Ameti, sealhulgas järelevalvekomitee sekretariaadi ametikohtade loetelu esitatakse komisjoni ametikohtade loetelu lisas.

Artikkel 19

Hindamisaruanne

Komisjon esitab ... (*) Euroopa Parlamendile ja nõukogule hindamisaruande käesoleva määruse kohaldamise kohta. Aruandele lisatakse järelevalvekomitee arvamus ning selles osutatakse, kas on vaja käesolevat määrust muuta.

Artikkel 20

Kehtetuks tunnistamine

Määrus (EÜ) nr 1073/1999 ja määrus (Euratom) nr 1074/1999 tunnistatakse kehtetuks.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

...

Euroopa Parlamendi nimel
president

...

Nõukogu nimel
eesistuja

...

Viiteid kehtetuks tunnistatud määrustele käsitatakse viidetena käesolevale määrusele ja neid loetakse vastavalt II lisas esitatud vastavustabelile.

Artikkel 21

Jõustumine ja üleminekusätted

1. Käesolev määrus jõustub selle *Euroopa Liidu Teatajas* avaldamisele järgneva kuu esimesel päeval.

2. Käesoleva määruse jõustumiskuupäeval ametis olevate järelevalvekomitee liikmete ametiaja suhtes kohaldatakse artikli 15 lõiget 3. Kohe pärast käesoleva määruse jõustumist valib Euroopa Parlamendi president loosi teel järelevalvekomitee liikmete hulgast kaks liiget, kelle ametiaeg lõpeb erandina artikli 15 lõike 3 esimesest lausest nende ametiaja esimese 36 kuu möödumisel. Kaks uut liiget nimetatakse automaatselt viieks aastaks ametisse lahkuvate liikmete asemele, tuginedes Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni 23. jaanuari 2012. aasta otsuse nr 2012/45/EL, Euratom (millega nimetatakse ametisse Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) järelevalvekomitee liikmed) ⁽¹⁾ artikli 1 lõikes 2 esitatud loetelule ning selles esitatud järjekorrale. Need kaks uut liiget on kaks esimest kõnealuses loetelus sisalduvat isikut.

3. Käesoleva määruse jõustumise kuupäeval ametis oleva peadirektori ametiaja kestuse suhtes kohaldatakse käesoleva määruse artikli 17 lõike 1 kolmandat lauset.

(*) Mis saabub neli aastat pärast käesoleva määruse jõustumist.

⁽¹⁾ ELT L 26, 28.1.2012, lk 30.

I LISA

(ARTIKLIS 20 OSUTATUD) KEHTETUKS TUNNISTATUD MÄÄRUSED

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 1073/1999

(EÜT L 136, 31.5.1999, lk 1)

Nõukogu määrus (Euratom) nr 1074/1999

(EÜT L 136, 31.5.1999, lk 8)

II LISA

VASTAVUSTABEL

Määrus (EÜ) nr 1073/1999 ja määrus (Euratom) nr 1074/1999	Käesolev määrus
Artikli 1 lõige 1	Artikli 1 lõige 1
Artikli 1 lõige 2	Artikli 1 lõige 2
—	Artikli 1 lõige 3
Artikli 1 lõige 3	Artikli 1 lõige 4
—	Artikli 1 lõige 5
—	Artikli 2 punkt 1
—	Artikli 2 punkt 2
—	Artikli 2 punkt 3
Artikkel 2	Artikli 2 punkt 4
—	Artikli 2 punkt 5
—	Artikli 2 punkt 6
—	Artikli 2 punkt 7
Artikli 3 esimene lõik	Artikli 3 lõike 1 esimene lõik
Artikli 3 teine lõik	Artikli 3 lõike 1 teine lõik
—	Artikli 3 lõige 2
—	Artikli 3 lõike 3 teine lõik
—	Artikli 3 lõike 3 kolmas lõik
—	Artikli 3 lõige 4
—	Artikli 3 lõige 5
—	Artikli 3 lõige 6
Artikli 4 lõike 1 esimene lõik	Artikli 4 lõike 1 esimene lõik
Artikli 4 lõike 1 teine lõik	Artikli 4 lõike 1 teine lõik
Artikli 4 lõige 2	Artikli 4 lõige 2
Artikli 4 lõike 3 esimene lõik	Artikli 4 lõige 3
Artikli 4 lõike 3 teine lõik	—
Artikli 4 lõige 4	Artikli 4 lõike 4 esimene lause
—	Artikli 4 lõige 5
Artikli 4 lõike 5 esimene lõik	Artikli 4 lõike 6 esimene lõik
—	Artikli 4 lõike 6 teine lõik
Artikli 4 lõike 5 teine lõik	Artikli 4 lõike 6 kolmas lõik
Artikli 4 lõike 6 punkt a	Artikli 4 lõige 7

Määrus (EÜ) nr 1073/1999 ja määrus (Euratom) nr 1074/1999	Käesolev määrus
Artikli 4 lõike 6 punkt b	—
—	Artikli 4 lõige 8
—	Artikli 5 lõige 1
Artikli 5 esimene lõik	Artikli 5 lõike 2 esimene lõik
Artikli 5 teine lõik	Artikli 5 lõike 2 teine lõik
—	Artikli 5 lõige 3
—	Artikli 5 lõige 4
—	Artikli 5 lõige 5
—	Artikli 5 lõige 6
—	Artikkel 6
Artikli 6 lõige 1	Artikli 7 lõige 1
Artikli 6 lõige 2	Artikli 7 lõike 2 esimene lause
Artikli 6 lõige 3	Artikli 7 lõike 2 teine lause
Artikli 6 lõige 4	Artikli 3 lõike 3 esimene lõik
—	Artikli 7 lõige 4
Artikli 6 lõige 5	Artikli 7 lõige 5
Artikli 6 lõige 6	Artikli 7 lõige 3
—	Artikli 7 lõige 6
—	Artikli 7 lõige 7
—	Artikli 7 lõige 8
Artikli 7 lõige 1	Artikli 8 lõige 1
Artikli 7 lõige 2	Artikli 8 lõige 2
Artikli 7 lõige 3	Artikli 8 lõige 3
—	Artikkel 9
Artikli 8 lõige 1	Artikli 10 lõige 1
Artikli 8 lõike 2 esimene lõik	Artikli 10 lõige 2
Artikli 8 lõike 2 teine lõik	—
Artikli 8 lõige 3	—
Artikli 8 lõige 4	—
—	Artikli 10 lõige 4
—	Artikli 10 lõige 5
Artikli 9 lõige 1	Artikli 11 lõike 1 esimene lõik
—	Artikli 11 lõike 1 teine lõik
Artikli 9 lõige 2	Artikli 11 lõige 2
Artikli 9 lõige 3	Artikli 11 lõige 3

Määrus (EÜ) nr 1073/1999 ja määrus (Euratom) nr 1074/1999	Käesolev määrus
Artikli 9 lõige 4	Artikli 11 lõige 4
—	Artikli 11 lõige 5
—	Artikli 11 lõige 6
—	Artikli 11 lõige 7
—	Artikli 11 lõige 8
Artikli 10 lõige 1	Artikli 12 lõige 1
Artikli 10 lõige 2	Artikli 12 lõike 2 esimene lõik
—	Artikli 12 lõike 2 teine lõik
—	Artikli 12 lõike 2 kolmas lõik
Artikli 10 lõige 3	Artikli 4 lõike 4 teine lause
—	Artikli 12 lõige 3
—	Artikli 12 lõige 4
—	Artikkel 13
—	Artikkel 14
Artikli 11 lõike 1 esimene lõik	Artikli 15 lõike 1 esimene lõik
—	Artikli 15 lõike 1 teine lõik
Artikli 11 lõike 1 teine lõik	Artikli 15 lõike 1 kolmas lõik
—	Artikli 15 lõike 1 neljas lõik
—	Artikli 15 lõike 1 viies lõik
Artikli 11 lõige 2	Artikli 15 lõike 2 esimene lõik
—	Artikli 15 lõike 2 teine lõik
Artikli 11 lõige 3	Artikli 15 lõige 3
Artikli 11 lõige 4	Artikli 15 lõige 4
—	Artikli 15 lõige 5
—	Artikli 15 lõige 6
Artikli 11 lõige 5	Artikli 15 lõige 7
Artikli 11 lõige 6	Artikli 15 lõige 8
Artikli 11 lõige 7	Artikli 17 lõike 5 kolmas lõik
Artikli 11 lõige 8	Artikli 15 lõige 9
—	Artikkel 16
Artikli 12 lõige 1	Artikli 17 lõige 1
Artikli 12 lõige 2	Artikli 17 lõige 2
Artikli 12 lõike 3 esimene lõik	Artikli 17 lõige 3
Artikli 12 lõike 3 teine lõik	Artikli 17 lõige 4

Määrus (EÜ) nr 1073/1999 ja määrus (Euratom) nr 1074/1999	Käesolev määrus
Artikli 12 lõike 3 kolmas lõik	Artikli 10 lõige 3
—	Artikli 17 lõike 5 esimene lõik
—	Artikli 17 lõike 5 teine lõik
—	Artikli 17 lõige 6
—	Artikli 17 lõige 7
—	Artikli 17 lõige 8
Artikli 12 lõike 4 esimene lause	Artikli 17 lõike 9 esimene lõik
Artikli 12 lõike 4 teine lause	Artikli 17 lõike 9 teine lõik
—	Artikli 17 lõige 10
Artikkel 13	Artikkel 18
Artikkel 14	—
Artikkel 15	Artikkel 19
—	Artikkel 20
Artikkel 16	Artikli 21 lõige 1
—	Artikli 21 lõige 2
—	Artikli 21 lõige 3
—	I lisa
—	II lisa

NÕUKOGU PÕHJENDUSED

I. SISSEJUHATUS

Komisjon esitas 5. juulil 2006 nõukogule oma ettepaneku Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse kohta, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1073/1999 Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) juurdluste kohta ⁽¹⁾.

Euroopa Parlament võttis täiskogu istungil 20. novembril 2008 vastu oma esimese lugemise seisukoha ning sellele lisatud õigusloomega seotud resolutsiooni ⁽²⁾.

Komisjon esitas 6. juulil 2010 OLAFi reformi käsitleva aruteludokumendi, ⁽³⁾ eesmärgiga määrata kindlaks Euroopa Parlamendi ja nõukogu poolt komisjoni esialgse ettepaneku kohta väljendatud arvamuste üksmeelsed ja lahknevad punktid ning saavutada konsensus peamiste lahendamata küsimuste osas.

Pettuste tõkestamise töörühmas peetud põhjalike arutelude tulemusel esitas nõukogu 6. detsembril 2010 järeldused komisjoni aruteludokumendi kohta ⁽⁴⁾.

Selle analüüsiprotsessi tulemusel esitas komisjon 18. märtsil 2011 muudetud ettepaneku Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse kohta, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1073/1999 Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) juurdluste kohta ja tunnistatakse kehtetuks määrus (Euratom) nr 1074/1999.

Euroopa Parlament määras kindlaks oma läbirääkimisvolitused komisjoni muudetud ettepaneku suhtes, kinnitades taas oma esimese lugemise seisukohta komisjoni esialgse ettepaneku kohta.

Euroopa Kontrollikoda esitas oma arvamuse 12. juulil 2011 ⁽⁵⁾ ja Euroopa andmekaitseinspektor esitas oma arvamuse 1. juunil 2011 ⁽⁶⁾.

Kooskõlas kaasotsustamismenetluse praktilist korda käsitleva ühise deklaratsiooni punktidega 16–18 ⁽⁷⁾ pidas eesistujariik alaliste esindajate komitee volitusel ⁽⁸⁾ läbirääkimisi Euroopa Parlamendiga 2011. aasta oktoobrist kuni 2012. aasta juunini toimunud mitteametlike kolmepoolsete arutelude kontekstis, eesmärgiga saavutada kokkulepe nõukogu esimese lugemise etapis.

Alaliste esindajate komitee kiitis 25. juulil 2012. aastal heaks 8. juunil toimunud viimasel mitteametlikul kolmepoolsel kohtumisel kokkulepitud kompromissteksti. See kokkulepe kiideti heaks ka Euroopa Parlamendi eelarvekontrollikomisjoni poolt 8. oktoobril ning seejärel saatis nimetatud komisjoni esimees kirja alaliste esindajate komitee esimehele, kinnitades, et kui nõukogu kõnealuse teksti vastu võtab, soovib ta täiskogul kiita nõukogu esimese lugemise seisukoht muudatusteta heaks.

Seejärel kinnitas nõukogu oma 4. detsembri istungil kokkulepitud teksti (esitatud dokumentides 16546/12 ja 12735/12 ADD1) suhtes saavutatud poliitilist kokkulepet.

⁽¹⁾ 11281/06.

⁽²⁾ 15961/08.

⁽³⁾ SEK(2010) 859.

⁽⁴⁾ 16833/10.

⁽⁵⁾ ELT C 254, 30.8.2011, lk 1.

⁽⁶⁾ ELT C 279, 23.9.2011, lk 11.

⁽⁷⁾ ELT C 145, 30.6.2007, lk 5.

⁽⁸⁾ 12140/11 ADD1.

II. ETTEPANEKU EESMÄRK

Määruse eesmärk on muuta määrust (EÜ) nr 1073/1999, mis on OLAFi juurdluste reguleerimise põhiõigusakt.

Ettepaneku peamine eesmärk on tugevdada OLAFi sõltumatust, suurendada OLAFi juurdluste tõhusust ja tulemuslikkust ning parandada koostööd ja teabevahetust erinevate institutsioonide ja ametiasutuste vahel, kes on kaasatud juurdluste erinevatesse etappidesse.

III. NÕUKOGU ESIMESE LUGEMISE SEISUKOHA ANALÜÜS

Euroopa Parlament ja nõukogu pidasid komisjoni muudetud ettepaneku alusel läbirääkimisi, eesmärgiga saavutada kokkulepe nõukogu esimese lugemise seisukoha vastuvõtmise etapis.

Kolmepoolsetes aruteludes keskenduti eelkõige järgmistele alltoodud põhiküsimustele ning nõukogu seisukoha tekst kajastab täiel määral kaasseadusandjate vahel saavutatud kompromissi, mille alaliste esindajate komitee kinnitas 2012. aasta juulis ning mille eelarvekontrollikomisjon kiitis heaks 2012. aasta oktoobris.

Juurdlusmenetlused

Määratleti üksikasjalikumad sätted, selgitades erinevate sidusrühmade ülesandeid ja kohustusi OLAFi juurdluste algatamisel, läbiviimisel ja lõpetamisel. Lisaks sellele leppisid kaasseadusandjad kokku, et OLAFi peadirektor kehtestab ametisisesse nõuande- ja kontrollimenetluse, sealhulgas õiguspärasuse kontrolli.

OLAFi peadirektori roll

Selgemalt kirjeldati OLAFi peadirektori ülesandeid, kohustusi ja tegevuse ulatust, esitades kokkuvõtte praegustest tavadest ning seades eesmärgiks menetluste lihtsustamise, muutes need läbipaistvamateks ja lühiajalisemateks. Lisaks sellele asendati OLAFi sõltumatuse tugevdamise eesmärgil senine ühekordselt pikendatav viieaastane ametiaeg seitsmeaastase ametiajaga, mida ei saa pikendada.

Eriviide kohaldatavatele menetluslikele tagatistele

ELi põhiõiguste harta kohaselt sätestati määruses OLAFi juurdlustega seotud isikute, tunnistajate ja informaatorete menetluslikud õigused, mida tõhustati veelgi kooskõlas praegu ELi organites kohaldatavate tavadega.

Järelevalvekomitee roll

Kinnitati taas järelevalvekomitee põhiülesannet – tagada, et OLAF täidab oma ülesandeid täiesti sõltumatult. Lisaks praegustele kohustustele tehti järelevalvekomitee ülesandeks ka menetluslike tagatiste kohaldamise järelevalve. Järelevalvekomitee tegevuse järjepidevuse säilitamise nimel leppisid kaasseadusandjad komitee liikmete ametissenimetamise osas kokku viieaastases ametiajas ning komitee liikmete järkjärgulises vahetumises.

Teabevood ja koostöökokkulepped

Parandati eeskirju, et võimaldada kiiremat ja tõhusamat teabevahetust OLAFi ja ELi institutsioonide, organite ja ametite vahel ning liikmesriikide pädevate asutustega juurdluste erinevates etappides. Sätestati selgemad aruandlusprotsessid, eelkõige OLAFi peadirektori soovitude järelmeetmete osas. Samuti lepidi kokku, et liikmesriigid määravad kindlaks asutuse (pettustevastase koordineerimistalituse), et hõlbustada tõhusat koostööd ja teabevahetust OLAFiga.

Lisaks sellele sätestasid kaasseadusandjad määruses selgelt, et OLAFil on võimalik sõlmida halduskoostööleppeid Europoliga, Eurojustiga, kolmandate riikide pädevate asutustega ja rahvusvaheliste organisatsioonidega.

Arvamuste vahetus

Lepiti kokku, et OLAFi peadirektori, Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni vahel hakatakse korrapäraselt pidama arvamuste vahetusi. Sellised poliitilise tasandi kohtumised hõlmaksid muu hulgas OLAFi juurdluspoliitika strateegilisi prioriteete ja OLAFi töö tõhusust oma ülesannete täitmisel, ilma et see mis tahes viisil kahjustaks ameti sõltumatust juurdluste läbiviimisel.

Juurdepääs andmebaasides sisalduvale teabele enne juurdluse algatamist

OLAFi õigust pääseda viivitamatult ja etteteatamata ligi ELi institutsioonide, organite, talituste või ametite valduses olevale teabele laiendati nii, et see hõlmaks ka juurdluse algatamise eelset etappi, kui seda on vaja väidete põhjendatuse hindamiseks.

IV. KOKKUVÕTE

Nõukogu esimese lugemise seisukoht kajastab kompromissi, milleni jõuti komisjoni toetusel Euroopa Parlamendi ja nõukogu vahel peetud läbirääkimistel. Kompromissi kinnitas eelarvekontrollikomisjoni esimees oma 12. oktoobri 2012. aasta kirjas alaliste esindajate komitee esimehele. Selles kirjas märkis eelarvekontrollikomisjoni esimees, et soovib oma komisjoni liikmetel ja seejärel ka täiskogul kiita Euroopa Parlamendi teisel lugemisel nõukogu esimese lugemise seisukoht muudatusteta heaks, eeldusel, et see kinnitatakse mõlema institutsiooni õiguskeele ekspertide poolt.

Nõukogu leiab, et tema esimese lugemise seisukoht kajastab tasakaalustatud paketti ning et vastuvõtmise korral annab määrus olulise panuse liidu finantshuvide kaitse parandamisse ning võitlusse pettuste, korruptsiooni ja mis tahes muu ebaseadusliku tegevusega, mis nimetatud huve mõjutab.

Komisjoni avaldus

„Komisjon kinnitab, et amet on teatanud, et ta toimib igal ajal kooskõlas Euroopa Liidu privileegide ja immuunitetide protokolliga nr 7 ning Euroopa Parlamendi liikmete põhimäärusega, austades täielikult liikmete vabadust ja sõltumatust, nagu see on ette nähtud põhimääruse artiklis 2.”

Komisjoni avaldus

„Komisjonil on kavas säilitada praegused volitused, mis annavad Euroopa Pettustevastase Ameti peadirektorile õiguse sätestada ameti siseselt töötajate värbamise tingimused ja üksikasjalik kord, eelkõige seoses lepingute pikkuse ja pikendamisega.”

Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni avaldus

„Iga kord kui Euroopa Parlament, nõukogu ja komisjon nimetavad ametisse uue järelevalvekomitee uued liikmed, peaksid nad nimetama ka need liikmed, kes asuvad ametisse järgmisel osalisel asendamisel.”

Tellimishinnad aastal 2013 (ilma käibemaksuta, sisaldavad tavalise saatmise kulusid)

<i>Euroopa Liidu Teataja</i> L- ja C-seeria väljaanne ainult paberkandjal	ELi 22 ametlikus keeles	1 300 eurot aastas
<i>Euroopa Liidu Teataja</i> L- ja C-seeria paberkandjal + DVD-l aastane väljaanne	ELi 22 ametlikus keeles	1 420 eurot aastas
<i>Euroopa Liidu Teataja</i> L-seeria väljaanne ainult paberkandjal	ELi 22 ametlikus keeles	910 eurot aastas
<i>Euroopa Liidu Teataja</i> L- ja C-seeria igakuiselt ja kumulatiivselt DVD-l	ELi 22 ametlikus keeles	100 eurot aastas
<i>Euroopa Liidu Teataja</i> lisa (S-seeria – avalikud hanked ja pakkumismenetlused) kord nädalas DVD-l	mitmekeelne: ELi 23 ametlikus keeles	200 eurot aastas
<i>Euroopa Liidu Teataja</i> C-seeria – värbamiskonkursid	konkursside keeled	50 eurot aastas

Euroopa Liidu Teatajat saab tellida Euroopa Liidu 22 ametlikus keeles. Teataja on jaotatud L-seeriaks (õigusaktid) ja C-seeriaks (teave ja teatised).

Iga keeleversioon tuleb tellida eraldi.

Vastavalt nõukogu määrusele (EÜ) nr 920/2005, mis avaldati ELTs L 156 18. juunil 2005 ja milles sätestatakse, et Euroopa Liidu institutsioonid ei ole ajutiselt kohustatud koostama ja avaldama kõiki õigusakte iiri keeles, müüakse ELT iirikeelseid väljaandeid eraldi.

Euroopa Liidu Teataja lisa (S-seeria – avalikud hanked ja pakkumismenetlused) tellimus sisaldab kõiki 23 keeleversiooni ühel mitmekeelsel DVD-l.

Soovi korral saab koos *Euroopa Liidu Teataja* tellimusega mitmesuguseid *Euroopa Liidu Teataja* kaasandeid. Kaasannete ilmumisest teavitatakse tellijaid teadaande vahendusel, mis avaldatakse *Euroopa Liidu Teatajas*.

Müük ja tellimused

Erinevate tasuliste perioodikaväljaannete tellimusi, k.a *Euroopa Liidu Teataja* tellimust, saab vormistada meie edasimüüjate kaudu. Edasimüüjate nimekiri on kättesaadav järgmisel veebilehel:

http://publications.europa.eu/others/agents/index_et.htm

EUR-Lexi (<http://eur-lex.europa.eu>) kaudu pakutakse otsest ja tasuta juurdepääsu Euroopa Liidu õigusaktidele. Nimetatud veebilehel saab tutvuda *Euroopa Liidu Teatajaga* ning ka lepingute, õigusaktide, kohtupraktika ja ettevalmistatavate õigusaktidega.

Lisateavet Euroopa Liidu kohta saab veebilehelt <http://europa.eu>

Euroopa Liidu Väljaannete Talitus
2985 Luxembourg
LUXEMBURG

ET